Təlimat Bakı Biznes Universitetinin Elmi Şurasının
10 iyul 2025-ci il tarixli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

BAKI BİZNES UNİVERSİTETİNİN İXTİSASLAR ÜZRƏ PROQRAM KOMİSSİYALARINDA XARİCİ MARAQLI TƏRƏFLƏRİN İŞTİRAKINA DAİR TƏLİMAT

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Təlimat Bakı Biznes Universitetinin (bundan sonra – Universitet) ixtisaslar üzrə proqram komissiyalarında xarici maraqlı tərəflərin (işəgötürənlərin, məzunların) iştirakının təşkili, onların seçilməsi və fəaliyyətə cəlb edilməsi prinsiplərini müəyyən edir.

1.2. Təlimatın məqsədi proqram komissiyalarının tərkibində əmək bazarının və müvafiq peşə sahələrinin mövqeyinin təmsil olunmasını təmin etmək, təhsil proqramlarının əmək bazarının cari və perspektiv tələblərinə uyğunlaşdırılmasına dəstək verməkdir.

1.3. Xarici maraqlı tərəflərin iştirakı təhsil proqramlarının məzmununun, təlim nəticələrinin, tədris və qiymətləndirmə metodlarının, istehsalat və təcrübə imkanlarının, məzunların məşğulluq nəticələrinin və digər müvafiq məsələlərin müzakirəsini əhatə edə bilər.

1.4. Bu Təlimatın tətbiqində əsas prinsiplər uyğunluq, obyektivlik, təmsilçilik balansı, şəffaflıq, əmək bazarı ilə əlaqəlilik və iştirakın nəticəyönümlü olmasıdır.

2. Seçimin əsas prinsipləri və yanaşması

2.1. Xarici maraqlı tərəflərin seçimi yalnız təşkilatın nüfuzuna və ya namizədin vəzifəsinə əsaslanmamalı, onların müvafiq ixtisasın inkişafına verə biləcəyi real töhfə nəzərə alınmaqla aparılmalıdır.

2.2. Seçim zamanı aşağıdakılar birlikdə qiymətləndirilir:

- namizədin təmsil etdiyi fəaliyyət sahəsinin müvafiq ixtisas və təhsil proqramı ilə əlaqəsi;
- əmək bazarının tələbləri və müvafiq sahədə mövcud peşə istiqamətləri barədə məlumatlılığı;
- təhsil proqramının məzmunu və məzunların hazırlıq səviyyəsi barədə əsaslandırılmış rəy və təklif vermək imkanı;
- Universitetlə əməkdaşlıq və proqram komissiyasının işində iştirak etmək potensialı;
- maraqlı tərəfin müvafiq sahədə maraq və təsir səviyyəsi.

2.3. Maraqlı tərəflərin maraq və təsir səviyyəsi seçim zamanı istiqamətləndirici meyar kimi istifadə olunur. Bu məqsədlə namizədlər yüksək və ya aşağı maraq, yüksək və ya aşağı təsir səviyyəsi üzrə nəzərdən keçirilə bilər. Təsnifat komissiyanın tərkibində yalnız yüksək təsirə malik tərəflərin deyil, əmək bazarının müxtəlif iştirakçılarının və proqramın məzmununa birbaşa marağı olan tərəflərin də təmsil olunmasına imkan yaratmalıdır.

2.4. Marağın və təsirin səviyyəsi namizədin müvafiq sahədə qərarlara, peşə standartlarına, işə qəbul və bacarıq tələblərinə təsir imkanları, habelə Universitetin təhsil proqramı ilə əməkdaşlıqda marağı və iştirak hazırlığı əsasında müəyyən edilir. Bu qiymətləndirmə üçün ayrıca mürəkkəb bal sistemi tətbiq edilməsi tələb olunmur.

3. İşəgötürənlərin seçilməsi

3.1. İşəgötürənlərin nümayəndələri seçilərkən aşağıdakı meyarlar nəzərə alınır:

3.1.1. İxtisas və fəaliyyət sahəsi ilə uyğunluq

- Təşkilatın əsas fəaliyyətinin müvafiq ixtisasın peşə istiqamətləri ilə əlaqəli olması;
- Təşkilatın müvafiq sahədə mütəxəssis hazırlığına, işə qəbul prosesinə və ya peşə bacarıqlarına dair praktiki təcrübəyə malik olması;
- Mümkün olduqda, həm özəl, həm dövlət, həm də qeyri-hökumət sektorundan uyğun nümayəndələrin nəzərdən keçirilməsi.

3.1.2. Əmək bazarını təmsil etmə və təsir imkanları

- Təşkilatın müvafiq sektorda fəaliyyəti, işəgötürən kimi rolu və əmək bazarındakı mövqeyi;
- Sektor üzrə tələb olunan bilik, bacarıq və kompetensiyalar barədə aktual məlumata malik olması;

- Müvafiq peşə sahəsində qərarverməyə, işə qəbul tələblərinə və ya peşə standartlarının formalaşmasına təsir imkanları.

3.1.3. Əməkdaşlıq və töhfə potensialı

- Təhsil proqramının məzmunu, təlim nəticələri və praktiki komponentləri barədə rəy bildirmək imkanı;
- Tələbələrin istehsalat təcrübəsi, təcrübə proqramları, layihələr və məşğulluq imkanlarının inkişafına dəstək vermək potensialı;
- Proqram komissiyasının iclaslarında və müzakirələrində iştirak etməyə hazırlığı.

3.2. Komissiyanın tərkibi formalaşdırılarkən eyni sektorun və ya bir təşkilatın həddindən artıq üstünlük təşkil etməməsinə, mümkün olduqda müxtəlif ölçülü və fəaliyyət profilli işəgötürənlərin təmsil olunmasına diqqət yetirilir.

4. Məzunların seçilməsi

4.1. Proqram komissiyalarına dəvət ediləcək məzunlar seçilərkən onların təhsil aldıqları ixtisas, hazırkı peşə fəaliyyəti və əmək bazarındakı nəticələri nəzərə alınır.

4.2. Məzunların seçimində aşağıdakı meyarlar əsas götürülür:

- məzunun müvafiq ixtisas və ya əlaqəli peşə sahəsi üzrə işləməsi və iş təcrübəsi;
- məzunların müvafiq sənaye və şirkətlərdə məşğulluq göstəriciləri, o cümlədən həmin sahələrdə çalışan məzunların mövcudluğu;
- peşəkar inkişafı, karyera irəliləyişi və əldə etdiyi praktiki təcrübə;
- təhsil proqramının güclü və təkmilləşdirilməli tərəfləri barədə əsaslandırılmış rəy bildirmək bacarığı;
- Universitetlə əlaqələri və proqram komissiyasının fəaliyyətində iştirak etmək hazırlığı.

4.3. Məzunların məşğulluq göstəriciləri qiymətləndirilərkən Universitetin məzun monitorinq sistemi, karyera xidməti, sorğular və digər mövcud məlumatlarından istifadə edilə bilər. Məlumatların mövcud olmadığı hallarda seçim namizədin təqdim etdiyi peşə fəaliyyəti və iş təcrübəsi barədə təsdiqlənə bilən məlumatlar əsasında aparılır.

4.4. Məzunların yalnız rəhbər vəzifələrdə çalışan şəxslər arasından seçilməsi tələb olunmur. Müvafiq sahədə aktual iş təcrübəsinə və proqramın inkişafına faydalı rəy vermək imkanına malik məzunlar da nəzərə alınmalıdır.

5. Maraqlı tərəflərin seçim prosesi

5.1. Proqram komissiyasının formalaşdırılması və ya tərkibinin yenilənməsi zamanı müvafiq ixtisas üzrə xarici maraqlı tərəflərin ilkin siyahısı hazırlanır. Siyahının tərtibində fakültə, kafedra, Keyfiyyət Təminatı Mərkəzi və digər aidiyyəti struktur bölmələrin məlumatlarından istifadə oluna bilər.

5.2. İlkin siyahı üzrə namizədlər bu Təlimatda müəyyən edilmiş meyarlar əsasında nəzərdən keçirilir. Seçim zamanı aşağıdakı ardıcıllıq tövsiyə olunur:

- ixtisas üzrə əmək bazarının əsas sektor və işəgötürənlərinin müəyyən edilməsi;
- müvafiq sahədə çalışan məzunlar və onların məşğulluq istiqamətləri barədə mövcud məlumatların nəzərdən keçirilməsi;
- namizədlərin ixtisasla uyğunluğunun, maraq və təsir səviyyəsinin, eləcə də töhfə potensialının qiymətləndirilməsi;
- komissiyanın tərkibində işəgötürən və məzun təmsilçiliyinin balanslaşdırılması;
- seçilmiş namizədlərlə əlaqə saxlanılması və iştiraklarının razılaşdırılması.

5.3. Seçim zamanı mövcud məlumatlar kifayət etmədikdə, namizədin iş yeri, vəzifəsi, fəaliyyət sahəsi və təcrübəsi barədə qısa məlumat əldə edilə bilər.

5.4. Proqram komissiyasının tərkibi ixtisasın xüsusiyyətləri, əmək bazarındakı dəyişikliklər və mövcud əməkdaşlıq imkanları nəzərə alınmaqla formalaşdırılır.

6. Maraqlı tərəflərin iştirakının təşkili və fəaliyyət istiqamətləri

6.1. Xarici maraqlı tərəflər proqram komissiyasının tərkibinə üzv, dəvət olunmuş iştirakçı və ya müvafiq mövzu üzrə ekspert qismində cəlb edilə bilərlər.

6.2. Onların iştirakı mütəmadi və ya zərurət yarandıqda keçirilən müzakirələr, görüşlər və məsləhətləşmələr vasitəsilə təmin edilə bilər. İştirakın davamlılığını və təmsilçiliyin yenilənməsini təmin etmək məqsədilə rotasiya yanaşmasından istifadə oluna bilər.

6.3. Xarici maraqlı tərəflərin əsas fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

- təhsil proqramının əmək bazarının cari və gözlənilən tələblərinə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi;
- təlim nəticələri, fənlərin məzmunu və praktiki bacarıqlara dair təkliflərin verilməsi;

- məzunların bilik və bacarıqlarının işəgötürənlərin gözləntiləri ilə uyğunluğunun müzakirəsi;
- təcrübə, karyera və məşğulluq imkanlarının genişləndirilməsi üzrə təkliflərin təqdim edilməsi;
- proqramın təkmilləşdirilməsi ilə bağlı qərar və tədbirlərin nəticələrinin müzakirəsi.

7. Sənədləşdirmə və nəticələrin izlənilməsi

7.1. Xarici maraqlı tərəflərin seçimi və iştirakı üzrə əsas məlumatlar proqram komissiyasının müvafiq sənədlərində əks etdirilir.

7.2. Xarici maraqlı tərəflərin rəyləri, verilmiş təkliflər və nəzərdə tutulan tədbirlər Proqram komissiyasının iclas protokollarında əks etdirilir. Təkliflərin hamısının qəbul edilməsi məcburi deyil, qəbul edilməyən təkliflər üzrə zərurət olduqda qısa əsaslandırma verilə bilər.

7.3. Xarici maraqlı tərəflərin iştirakının səmərəliliyi onların sayına görə deyil, proqramın təkmilləşdirilməsinə verdikləri töhfə və təqdim etdikləri təkliflərin nəzərdən keçirilməsi əsasında qiymətləndirilir.

8. Yekun müddəalar

8.1. Proqram komissiyalarının tərkibi zərurət yarandıqda, habelə əmək bazarında, ixtisasın peşə istiqamətlərində və məzunların məşğulluq strukturunda baş verən dəyişikliklər nəzərə alınmaqla yenilənə bilər.

8.2. Bu Təlimatın tətbiqinə metodiki dəstəyi Keyfiyyət Təminatı Mərkəzi göstərir. Fakültə, kafedralar və əlaqədar struktur bölmələr müvafiq ixtisaslar üzrə xarici maraqlı tərəflərin müəyyənləşdirilməsi və onların proqram komissiyalarının işinə cəlb edilməsi prosesində iştirak edirlər.

8.3. Təlimat Universitetin müvafiq daxili prosedurlarına uyğun olaraq təsdiq edildiyi tarixdən qüvvəyə minir.